

Αθήνα, 2 Αυγούστου 2006
Αριθ.Πρωτ.:
7590/9489/9808/9540/9225/2005/2

Ειδ.Επιστήμονας:Αικ.Γκούμα

Γραφείο Υπουργού ΕΣΔΔΑ
κ. Προκόπη Παυλόπουλο
Βασ. Σοφίας 15
10674 Αθήνα

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α

Θέμα : Αναδρομική χρέωση ΤΑΠ - Παραγραφή

1.- Με τις 7590/10-5-2005, 9489/10-6-2005, 9808/16-6-2005, 9540/10-6-2005 και 9215/7-6-2005 αναφορές τους οι κ.κ. Π. Π., Γ. Μ., Δ, Σ, Δ. Α. και Π. Σ. αντίστοιχα, οικοπεδούχοι του Οικοδομικού Συνεταιρισμού Μονίμων Αξιωματικών Ελληνικού Στρατού (ΟΣΜΑΕΣ), ζήτησαν τη διαμεσολάβηση της Αρχής για το λόγο ότι οι υπηρεσίες του δήμου Μαλεσίνας, με σχετικές ειδοποιήσεις που έστειλαν στις 29-3-2005, τους χρεώνουν με ΤΑΠ αναδρομικά από το 1993 επιβάλλοντας μάλιστα επί του συνολικού ποσού το προβλεπόμενο από το νόμο πρόστιμο που ανέρχεται στο διπλάσιο του οφειλόμενου τέλους.

Μετά από προσεκτική διερεύνηση των παραπάνω αναφορών ο Συνήγορος του Πολίτη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η βεβαίωση των τελών και των αντίστοιχων προστίμων, στην οποία προέβησαν οι υπηρεσίες του δήμου Μαλεσίνας μέσα στο 2005, αναδρομικά από το 1993, δεν είναι σύνομη καθώς μέσα στο έτος αυτό (2005) μπορούσαν να βεβαιωθούν μόνο τα τέλη της τελευταίας 5ετίας, δηλ. από 2000 και μετά, ενώ τα τέλη των προηγούμενων ετών, από 1993 μέχρι και 1999, έχουν παραγραφεί. Επίσης το πρόστιμο για τη μη υποβολή δήλωσης ΤΑΠ θα έπρεπε να υπολογιστεί και αυτό μόνο επί του ποσού του ΤΑΠ της τελευταίας 5ετίας. Προκειμένου να γίνουν σεβαστές από τις υπηρεσίες του δήμου οι αρχές της χρηστής διοίκησης και της εμπιστοσύνης του πολίτη, ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο της διαμεσολαβητικής του δράσης επεδίωξε να πείσει τον δήμο να ακυρώσει τις από 29-3-2005 ατομικές ειδοποιήσεις προς τους υποχρέους και να εκδώσει νέες υπολογίζοντας το ΤΑΠ μόνο της τελευταίας 5ετίας και επιβάλλοντας το ανάλογο πρόστιμο. Δυστυχώς και παρά τα αλληπάλληλα έγγραφα, τις τηλεφωνικές επικοινωνίες και την επιτόπου συνεργασία που είχαν οι χειριστές της υπόθεσης με τις υπηρεσίες του δήμου, τον ίδιο τον δήμαρχο Μαλεσίνας και εκπροσώπους της Περιφέρειας Στ. Ελλάδος, ο δήμος με έγγραφό του αρνείται να συμμορφωθεί με τις προτάσεις της Αρχής.

Κατόπιν τούτου συντάσσεται το παρόν πόρισμα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγ. 6 του άρθρου 4 του Ν. 3094/2003 «Συνήγορος του Πολίτη και άλλες διατάξεις».

1- Νομική βάση - Ιστορικό της υπόθεσης

Το άρθρο 24 του Ν. 2130/1993 ορίζει:

«1. Από 1ης Ιανουαρίου 1993 επιβάλλεται υπέρ των δήμων και κοινοτήτων τέλος, το οποίο υπολογίζεται επί της αξίας της ακίνητης περιουσίας που βρίσκεται εντός της διοικητικής τους περιφέρειας

3. Το τέλος βαρύνει τον κατά την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους κύριο του ακινήτου και σε περίπτωση επικαρπίας ή νομής τον επικαρπωτή ή νομέα.

5. Ο ιδιοκτήτης ή επικαρπωτής ή νομέας ακινήτων οφείλει να υποβάλει για το έτος 1993, στο δήμο ή την κοινότητα που βρίσκονται τα ακίνητα, μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση της απόφασης για τον καθορισμό του συντελεστή του τέλους, δήλωση ακινήτων. Ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. Ο δήμος ή η κοινότητα δημοσιεύει καθ' οιονδήποτε τρόπο πρόσκληση περί υποβολής της δήλωσης ταυτοχρόνως με τη δημοσίευση της ανωτέρω απόφασής του.

12. Κάθε υπόχρεος που δεν υποβάλλει δήλωση μέσα στην προθεσμία της παρ. 5 του άρθρου αυτού υπόκειται σε χρηματικό πρόστιμο διπλάσιο του οφειλόμενου τέλους που αντιστοιχεί στο ακίνητο. Το πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του δημάρχου ή προέδρου της κοινότητας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 73 του β.δ. από 24.9/220.10.58, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 19 του ν. 1080/1980.

..... Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και για τις περιπτώσεις ανακριβούς δήλωσης.

15. Για τα ακίνητα που δεν έχουν μετρητή της Δ.Ε.Η. η βεβαίωση και είσπραξη του τέλους γίνεται με βεβαιωτικούς καταλόγους σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τη βεβαίωση και είσπραξη των εσόδων των δήμων και κοινοτήτων.

Οι ανωτέρω κατάλογοι συντάσσονται με βάση τα στοιχεία των δηλώσεων και περιλαμβάνουν και τα ακίνητα για τα οποία δεν υποβλήθηκε δήλωση από τους υπόχρεους, με βάση τα στοιχεία που έχουν στη διάθεσή τους οι δήμοι και οι κοινότητες ή με αυτά που προκύπτουν ύστερα από έλεγχο για τον προσδιορισμό των ακινήτων που δεν δηλώθηκαν.

16. Σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης ή υποβολής ανακριβούς δήλωσης εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παρ. 12 του παρόντος άρθρου.»

Από τις διατάξεις που παρατέθηκαν πιο πάνω προκύπτει ότι οι ιδιοκτήτες των ακινήτων έπρεπε να είχαν προβεί στη δήλωση του ακινήτου τους ήδη από το 1993 και μάλιστα μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση της απόφασης του δημοτικού συμβουλίου για τον καθορισμό του συντελεστή του τέλους ακίνητης περιουσίας. Σε περίπτωση που η δήλωση δεν υποβλήθει μέσα στην προθεσμία αυτή ή υποβληθεί ανακριβώς, ο υπόχρεος υπόκειται σε χρηματικό πρόστιμο διπλάσιο του οφειλόμενου τέλους.

Η βεβαίωση όμως των οφειλομένων τελών και κατ'επέκταση του προστίμου δεν μπορεί να γίνεται από τους δήμους οποτεδήποτε.

Ο Α.Ν. 344/1968 στο άρθρο 2 «Αποσβεστική προθεσμία βεβαιώσεως εσόδων» ορίζει :«1. Η βεβαίωση των φόρων, τελών, δικαιωμάτων, εισφορών και αντιτίμου προσωπικής εργασίας ενεργείται υπό των δήμων και κοινοτήτων εντός αποσβεστικής προθεσμίας πέντε ετών από της λήξεως του οικονομικού έτους, εις ό ανάγονται.

"Κατ'εξαίρεση είναι δυνατή η βεβαίωση μετά την πάροδο της παραπάνω προθεσμίας αν: α) είναι άγνωστος ο υπόχρεος, β)", ενώ το άρθρο 6 του ίδιου νόμου ορίζει «Ο χρόνος της παραγραφής των αξιώσεων των δήμων και κοινοτήτων είναι είκοσι ετών, αρχόμενος από της λήξεως του οικονομικού έτους εντός του οποίου εβεβαιώθησαν αύται οριστικώς. Κατ'εξαίρεσιν αι

προερχόμενα εκ φόρων εν γένει, τελών, δικαιωμάτων, εισφορών και αντιτίμου προσωπικής εργασίας παραγράφονται μετά πενταετίαν αρχομένην ως ανωτέρω».

Δηλ. το ΤΑΠ του 1993 έπρεπε να βεβαιωθεί μέχρι 31-12-1998, το ΤΑΠ του 1994 μέχρι 31-12-1999 κ.ο.κ. και έπρεπε να εισπραχθεί μέχρι 31-12-2003, 31-12-2004 κλπ. αντίστοιχα.

Με βάση τα παραπάνω, μέσα στο 2005 μπορούσαν να βεβαιωθούν μόνο τα τέλη της τελευταίας 5ετίας, δηλ. από το 2000 και μετά. Τα τέλη των προηγούμενων ετών (από 1993 μέχρι και 1999) είχαν παραγραφεί. Επίσης το πρόστιμο για τη μη υποβολή δήλωσης ΤΑΠ ή την ανακριβή δήλωση θα έπρεπε να υπολογιστεί και αυτό επί των τελών της τελευταίας αυτής 5ετίας.

2.- Ενέργειες του Συνηγόρου του Πολίτη – Η θέση των υπηρεσιών του Δήμου Μαλεσίνας

Στο πλαίσιο του διαμεσολαβητικού του ρόλου ο Συνήγορος του Πολίτη, με βάση όσα εκτέθηκαν πιο πάνω, αρχικά συνεργάστηκε τηλεφωνικά με τις υπηρεσίες του δήμου. Κατά τη συνεργασία αυτή οι υπηρεσίες του δήμου υποστήριξαν ότι βεβαίωσαν τα τέλη σε χρόνο μεγαλύτερο της 5ετίας κάνοντας χρήση της εξαίρεσης της περίπτωσης (α) της παραγρ. 1 του άρθρου 2 του Α.Ν. 344/1968 πιο πάνω διότι, όπως ισχυρίστηκαν, οι ιδιοκτήτες των οικοπέδων ήταν άγνωστοι.

Στη συνέχεια, ο Συνήγορος του Πολίτη με το 7590/9489/9808/9540/9225.1/12-9-2005 έγγραφο προς το δήμο Μαλεσίνας εξέθεσε τις απόψεις του και ζήτησε από το δήμο να ακυρώσει τις από 29-3-2005 ατομικές ειδοποιήσεις, ή και άλλες ανάλογες εάν υπάρχουν, και να εκδώσει το αργότερο μέχρι 31-12-2005 νέες υπολογίζοντας το ΤΑΠ της τελευταίας 5ετίας, δηλ. από το έτος 2000 και μετά, και επιβάλλοντας το ανάλογο πρόστιμο.

Ο δήμος Μαλεσίνας με το 5310/23-9-2005 απαντητικό του έγγραφο εμμένει στον ισχυρισμό του ότι οι ιδιοκτήτες των οικοπέδων ήταν άγνωστοι και ως εκ τούτου, κάνοντας χρήση της εξαίρεσης της περίπτωσης (α) της παραγρ. 1 του άρθρου 2 του Α.Ν. 344/1968, νομίμως βεβαίωσε το ΤΑΠ μετά την παρέλευση της 5ετίας.

Σχετικά με το απαντητικό αυτό έγγραφο του δήμου παρατηρούμε τα εξής:

Το επιχείρημα των «αγνώστων» ιδιοκτητών δεν ευσταθεί αφού οι υπόχρεοι σε καταβολή ΤΑΠ είναι όλοι μεριδιούχοι του ΟΣΜΑΕΣ και επομένως, εάν ο δήμος **αναζητούσε με τη δέουσα επιμέλεια** τα σχετικά στοιχεία από τον Οργανισμό, οι υπόχρεοι θα καθίσταντο άμεσα «γνωστοί» και οι υπηρεσίες του δήμου θα μπορούσαν έγκαιρα (προ της παρελεύσεως 5ετίας) να βεβαιώσουν το ΤΑΠ με το ανάλογο πρόστιμο και να αποστείλουν τις σχετικές ειδοποιήσεις στους υπόχρεους. Συγκεκριμένα ο δήμος με το 368/20-2-1995 έγγραφό του, το οποίο κατέθεσε στην Αρχή, ζήτησε από τον ΟΣΜΑΕΣ τα στοιχεία των ιδιοκτητών, πλην όμως, όπως ισχυρίζεται, ο Οργανισμός αρνήθηκε να τα χορηγήσει επικαλούμενος το απόρρητο των προσωπικών δεδομένων. Πάντως ο δήμος, παρ'ότι του ζητήθηκε, δεν ήταν σε θέση να επιδείξει τα σχετικά με τον ισχυρισμό του απαντητικά έγγραφα του ΟΣΜΑΕΣ. Κατά την άποψή μας, σε ότι αφορά την αναζήτηση των στοιχείων των υποχρέων ιδιοκτητών, οι υπηρεσίες του δήμου στην κυριολεξία αδράνησαν αφού, μετά το παραπάνω έγγραφο του 1995, η επόμενη φορά που ζήτησαν εκ νέου στοιχεία από τον ΟΣΜΑΕΣ ήταν το 2004, δηλ. μετά από εννέα χρόνια, με το 1788/30-5-2004 έγγραφο. Με το έγγραφο αυτό ο δήμος ζητούσε από τον ΟΣΜΑΕΣ να του αποστείλει **«ένα καινούργιο ονομαστικό κατάλογο, στον οποίο να φαίνονται όλες οι νέες αγοραπωλησίες των οικοπέδων, από το 1995 μέχρι σήμερα, ώστε να ενημερωθεί σωστά ο νέος φορολογικός κατάλογος»**. Από την διατύπωση του εγγράφου αυτού εύλογα συνάγεται το συμπέρασμα ότι για τα έτη 1993 (πρώτη εφαρμογή του ΤΑΠ) μέχρι 1995 ο δήμος διέθετε στοιχεία για τους ιδιοκτήτες/υποχρέους και ζητούσε από τον ΟΣΜΑΕΣ επικαιροποίηση των στοιχείων για τις αλλαγές που τυχόν είχαν επέλθει από το 1995 και μετά. Αξιοσημείωτο επίσης είναι ότι ο δήμος, μετά από αδράνεια εννέα ετών, ζητά από τον ΟΣΜΑΕΣ εσπευσμένα και πιεστικά να του χορηγήσει τα στοιχεία των οικοπεδούχων

αποστέλλοντας μέσα σε διάστημα ενός και μόνον μηνός (από 30/5 έως 29/6/2004) τρία έγγραφα (το προαναφερθέν

1788/30-5-2004 και τα 2254/9-6-2004 και 2477/29-6-2004) με το περιεχόμενο αυτό. Ο ΟΣΜΑΕΣ απέστειλε τον αιτηθέντα ονομαστικό κατάλογο με το Φ.900/91/1441/Σ.434/12-7-2004 έγγραφό του.

Μετά από το παραπάνω απαντητικό έγγραφο του δήμου, ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε από τον δήμαρχο Μαλεσίνας συνάντηση εργασίας. Στη συνάντηση, η οποία πραγματοποιήθηκε στο δήμο Μαλεσίνας στις 29-11-2005, συμμετείχαν ο δήμαρχος κ. Δούρος, υπηρεσιακοί παράγοντες του δήμου, δύο εκπρόσωποι της Δ/σης Αυτοδιοίκησης & Αποκέντρωσης της Περιφέρειας Στ. Ελλάδας και 3μελές κλιμάκιο του Συνηγόρου του Πολίτη. Κατά τη συνάντηση αυτή αναπτύχθηκαν από πλευράς της Αρχής όλα τα παραπάνω νομικά και πραγματικά επιχειρήματα και προτάθηκαν λύσεις για τη διόρθωση των επίμαχων πράξεων του δήμου. Δυστυχώς η συζήτηση οδηγήθηκε σε αδιέξοδο.

Τέλος, μετά την παραπάνω συνάντηση, ο δήμος με το 62/4-1-2006 έγγραφό του δηλώνει ότι δεν αποδέχεται τις απόψεις του Συνηγόρου του Πολίτη και *καλεί μάλιστα την Αρχή να συμφωνήσει μαζί του, ότι δηλαδή έπραξε νομότυπα* βεβαιώνοντας ΤΑΠ και προσαυξήσεις αναδρομικά από το 1993.

3.- Συμπέρασμα - Προτάσεις

Από τη μέχρι τώρα διερεύνηση της υπόθεσης, όπως αναλύθηκε παραπάνω, η Αρχή συνάγει το συμπέρασμα ότι η εκ μέρους των υπηρεσιών του δήμου Μαλεσίνας αναδρομική, από το 1993, επιβολή ΤΑΠ και προσαυξήσεων δεν είναι σύννομη. Για το λόγο αυτό ο δήμος θα πρέπει άμεσα, ως οφείλει, να διορθώσει τις μη σύννομες πράξεις του με την ανάκληση των ατομικών ειδοποιήσεων που αφορούν σε αναδρομική, πέραν της 5ετίας, επιβολή ΤΑΠ και την έκδοση, το αργότερο μέχρι το τέλος του 2006, νέων, υπολογίζοντας το ΤΑΠ για την τελευταία μόνον 5ετία από τη λήξη του οικονομικού έτους στο οποίο ανάγεται, δηλ. για το έτος 2001 και μετά, με το ανάλογο πρόστιμο.

Κύριε Υπουργέ,

Επειδή το Δημόσιο, όταν συναλλάσσεται με τους πολίτες, οφείλει να επιδεικνύει την επιμέλεια που απαιτείται στις συναλλαγές και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να καταφεύγει σε τακτικές που παραβιάζουν τις αρχές της χρηστής διοίκησης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του πολίτη και επειδή έχουμε τη βεβαιότητα ότι συμμερίζεστε και εσείς την άποψη πως η Διοίκηση οφείλει να διορθώνει τη δράση της και να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την οικοδόμηση σχέσεων εμπιστοσύνης με τους πολίτες, σας υποβάλλουμε το παρόν πόρισμα και παρακαλούμε να επιληφθείτε της υπόθεσης.

Η Αρχή είναι στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω στοιχείο ή διευκρίνιση.

Με τιμή

Καλλιόπη Σπανού

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Γραφείο Γεν. Γραμ. Περιφέρειας Στ. Ελλάδας
κ. Κων.νου Εξάρχου
Υψηλάντη 1
Λαμία 35100

Κύριο
Κων. Δούρο
Δήμαρχο Μαλεσίνας
35001 Μαλεσίνα

Γεν. Δ/ση Περιφέρειας Στ. Ελλάδος
Δ/ση Αυτοδιοίκησης & Αποκέντρωσης
Κύπρου 38
Λαμία 35100

Ενδιαφερόμενοι